YIL : 2 — SAYI : 72
28 Ekim 949 Cuma
Harbiye : Ankara
cad. No. 39 İstanbul
Telefon : 29088
FİYATI 10 Kr.

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

Zengin eşya piyangosu
İst. İşçi Sendikaları Birliğinin Dahili Eşya Piyangobilletleri satışa arzedilmiştir.

Sendikalar Birliği Valiyi ziyaret etti

Prof. Gökay "Sizin ıdzıraplarınızdan mes'uliyet, refahınızdan en büyük saadeti duyacağım„ diyor

İşçiler yeni Validen çok şeyler bekliyorlar

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Başkanı Zühtü Teteyin başkanlığında Seyfi Demiröz, Vahdettin Durmaz, Süreyya Birol, Ziya Üçer, Vahit Çeçişkan, Yaşar İyidoğan, İsmail İnan, Kâmil Atay!, Galip Türkdü, Naci Bilgin ve Şükrü Türkel'den mütekeşkil heyet salı günü yeni Vali ve Belediye Başkanı Ord. Prof. Dr. Fahrettin Kerim Gökay'ı ziyaret ederek, t.ürk emekçiler ve başarılar temennisinde bulunmuşlardır.

Vali ve Belediye Başkanı heyete itibaren şunları söylemiştir :

— En büyük zevkim arasından çıktığım ilkba hizmetir. Halk dayince geniş bir kitleyi kasdediyorum. Burada sanıfsız, imtiyazsız Cumhuriyet hükümetinin mümessili sıfatiyle bulunuyorum. Bütün hemşehrilerime faydalı o'mak emelimdir.

İşçi dâvası benim için yabancı olan mevzu değildir. Evvelâ bir ke-

Yeni Valimiz Prof. Dr. Fahrettin Kerim Gökay

kın olarak işçilerin en buhranlı ve ıstıraplı anlarında kendileriyle meşgul oldum.

Sigortalarla, diğer dâvalarımızla da meşgul olmuştum. Bundan sonra ayni yolda yürüyecek, dert erlerinde meşgul olmakta devam edeceğim.

Burada yapabildiklerimizi yapacağız. Yapamadıklarımızı da merezcu de takip ederiz.

Sizin ıdzıraplarınızdan mes'uliyet, refahınızdan en büyük saadeti duyacağım.

Bu sözlerimi bütün işçi arkadaşlarıma bildirmenizi rica edeceğim. On ara bizimle beraber olan bir valiyiz diye.

Feshane fabrikası işçilerinin toplantısı

Fabrika müdürünün vazifesinin 25. ci yılı münasebetiyle bir toplantı yapıldı.

Sümerbank Feshane Fabrikası işçileri, fabrika müdürü Ömer Lütfi Sugan'ın fabrika müdürlüğü vazifesinin 25 inci yılı dolayısiyle 21 E. kim 949 cuma günü iççi lokalinde büyük bir toplantı tertip etmişlerdir. Toplantıda, başta müdür olmak üzere, fabrika idaresi, işçiler, diğer sendikalar mümessilleri hazır bulunmuşlardır.

İlk sözü Yaşar İyidoğan almış ve evvelemle şunları söylemiştir:

Sevgili arkadaşlarım,

Mesut bir yıldönümünü kutlamak üzere burada toplanmış bulunuyoruz. Bu yıldönümünün manâ ve kıymetini sizler namına belirtmek vazifesi bana verildiği için çok bahtiyarım. Fakat işçi arkadaşlarımın en andaki hissiyatına tercüman olmak çok bir şıtır. Duyduğumuz gurur ve sevinç hislerini memnuniyetinizi benim dilim tarif edemez. Bu sayın müdürümüzden ne ediyorum: gözlerimize bakınılar ve gözlerinizi okusunlar, bilyoruz ki medlerinde insanlık meziyetlerinde olduğu kadar fazl tanımakta ve anlamakta o son derece mahirdir.

Kıymetli Müdürümüz sayın Ömer Sugan'ın fabrikamızdaki hizmet süresi 25 yılı doldurmuştur. Bugünü idrak etmekle sayın müdürümüz kadar biz de iftıhar duymaktayız. 25 yıl dile kolay gelir. Fakat iş hayatının ne demek o'duğunu bilzer gayet iyi biliriz. Onun için Müdürümüzün aynı zâmanda idrak ettiği 25 yıl hepimizin gözünü celbetmektedir. O, bize çalışmalarımı, fedakârlıkla, bilgi ve tıbbı ve ona ulıtuğu gıbıl azim ve sebatta

(Devamı 2 de)

E. Behiç Koryürek vefet etti

Çalışma Bakanlığının kuruluşundan evvel mevcut olan İş dairesinde uzun müddet reislik yapan gözde şair ve edip Emin Behiç Koryürek vefat etmiştir.

Türkiyede bütün işçilere şu mühim iş kanunu diyebileceğimiz 2008 sayılı kanun, merhumun zamanında ve bizzat kendisiyle hazırlanmıştı. Bugün için hazı maddelerin tâbiyeti olduğumuz İş Kanunu ne de olsa çıktığı zaman için mükemmel bir kanundu.

Emin Behiç Koryürek'in vefatı işçi muhitinde derin bir esefle mukabil olmuştur. Merhuma Tanrıdan mağfiret, kederli ailesine baş sağlığı dileriz.

İhtiyarlık sigortası açıklaması

Sigorta kurumu bir broşür yayınladı meccanen dağıtıl

İşçi Sigorta ıcı Kurumu tarafından «İşçiler için ihtiyarlık sigortası açıklaması» adıyle ve işçilere parasız olarak dağıtılmak üzere bir Broşür yayınlanmıştır. Aşağıda ve ve kulletaşı bir lisanla yazılmıştır. Broşürde ihtiyarlık sigortasında her işçinin bilmesi lâzım olan hususlardan:

1 — İhtiyarlık Sigortası nedir?

2 — İhtiyarlık Sigortasından kimler faydalanır, kimler faydalanmaz?

3 — Sigortalıların hayırlı ve tecdi t.

4 — İhtiyarlık sigortası nerede, ne zaman ve nasıl yapılır?

5 — Müteahhit, ağır ve yıpratıcı işlerde çalışanlar,

(Devamı 2 de)

Bursa sendikalar birliği heyeti şehrimizde

Hey'et İstanbul sendikalar birliğini ziyaret etti. Başkanın beyanatı.

Bursa İşçi Sendikaları Birliğinden üç kişilik bir heyet şehrimize gelmiş ve İstanbul İşçi Sendikaları Birliğini ziyaret etmiştir.

Genel sekreter Eyüp Sapmaz'ın başkanlığındaki heyette Sabri Çokişçi ve Mustafa Kızıdlı bulunmaktadır.

Bursa İşçi Sendikaları Birliğinin üç ilçesi vardır: 1946 yılında kurulmuş olan ve halen bu ilçeyi bulunan Bursa Tütün İşçileri Sendikası, 610 azalı Bursa İpekli Sanayi İşçileri Sendikası ve 190 azalı Bursa Sıhhiye İşçileri ve hamurkârlar Sendikası.

Tekstil sanayii işçileri sendikası

Beyoğlu Şubesinin kongresi

Titizlikle hazırlanan yönetim kurulu çalışma raporu çok beğenildi

Bilindiği gibi, şehrimizdeki dört mensucat sendikası Tekstil Sanayii İşçileri Sendikası adıyle birleşmiş ve birleşen sendikalar yeni sendikanın şubelerı halini almıştır. Tekstil Sanayii İşçileri Sendikası Beyoğlu şubesinin yıllık Genel kurul toplantısı pazar günü saat 10 da Beyoğlu Halkevinde yapılmıştır.

Toplantıda İstanbul Milletvekili Alj. Rıza Arı, İstanbul İşçi Sendikaları Birliği ve Tekstil Sanayii İşçileri sendikası Yönetim Kurulları üyeleri hazır bulunmuşlardır.

Kongreyi başkanlığına Yaşar İyidoğan, Başkan vekiliğine de İzmet İ.nan seçildikten sonra şube Başkanı Kâmil Ataçlı uzun, fakat elden mükemmel faaliyet raporunu okumuştur.

Faaliyet raporunda sendikanın bir yıllık çalışması, birçok fabrikalarda işçi haklarının tanınmasını temin ile netice olan çalışmalar ve ter leker anlatılmıştır. Bundan sonra hesap raporu da okunmuş ve ac.ımlere geçilmiştir. Hesap raporu,

(Devamı 2 de)

Sendika Başkanlarına (4) sual

Her gün birar daha gelişmekte olan sosyal hayatımızda sendikaların büyük rolü olduğu muhakkaktır. Fakat, bilhassa zamanımızda üzerinde durulacak meseleler hale değil, istikbale ait olmalıdır.

İşte bu mülâhaza ile gerek sosyal gelişmelerimize dair sendika başkanlarının ne ve ne düşündüklerini sendikaların uğradığı güçlükleri umumi efkâra duyurmak istedik. Aşağıdaki sorularımıza bütün sendika başkanlarından cevap bekliyoruz. Cevaplara bir de fotoğraf eklenmesini dileriz. Gelen cevapları gelişi sıralarına göre neşredeceğiz.

Suallerimiz şunlardır:

1 — Sendikanız ne gibi müşkülleriyle karşılaşmaktadır?

2 — İşverenlerle olan münasebetlerinizden ve işverenlerin sendikanıza karşı takındıkları tavırlardan memnun musunuz? Bu hususta ne temenilerinıiz nedir?

3 — Sendika olarak ele aldığınız başlıca dâvalar nelerdir? Bunların hangilerinde muvaffak oldunuz, hangilerinde olamadınız? Sebepleri?

4 — Sendikaların takip ıdaresi için, sendikalar kanununda veya diğer kanunlarda yapılmasını istediğinıiz bir değişiklik var mıdır? Varsa nedir?

Tekel yaprak tütün işçileri sendikası başkanı Ziya Uçer'in cevabı:

1) Bazı arkadaşlarımın (Sendikamızın ne olduğunu bilmemeleri, bu ne kendilerine bildiğimiz kadar olsun öğretmeye imkân bırakmamaklığımız ve bu yüzden kendilerine güvenerk Sendikamızı sürat'e inşaat ettiğimiz muvaffak olmamaklığımız.

2) İş verenlerimiz bizden mümkün kadar ben, kolaylık eksirgemiyorlar. hatta eksersizden yakın alâka ve himaye gösmektedir. Fakat bu himaye ve alâkanın sahıa ile kalın olmamasını temenni ediyoruz.

3) Bütün gayretlerimiz arkadaşlarımızın ıjtimai seviyelerinin yükselmesi ve cemiyet bir durumla kavuşmasıdır.

(Devamı 2 de)

İŞÇİ Gör ü de:

Çalışma mevzuatımız

İtiraf etmek lâzımdır ki çalışma mevzuatında geriyiz. İşçi mümessilleri, sendikalılar, işverenler, İdare adamları çalışma mevzuatini bir iki istisna hariç - bı mıyorlar. Fakat doğrusunu söylemek lâzım ki ilânen avukat ve hâkimlerimiz dahi bu mevzuu ihata etmekte epeyce zorluk ve zahmet çekiyorlar. Hakları da yok değil. Zira bizim için bu yepyeni bir mevzu. Fakat mevzu yeni diye bağlarım kalmak ta doğru olmaz.

Bunun için işçinin, işverenin, İdarî adamlarının ve çoğu zaman ya an yanlış haberler veren matbuatın öğrenmesi ve Çalışma Bakanlığının bu mevzuda yapması gereken çok şeyler var.

Çalışma bakanlığı emekleme devrini atlıdı, düyduluna, bugünkü mutevazı bütçesiye ve dar çeşaşlariye tam ramamana yakın faaliyet, ayıdetmekte olduğunu söylersek doğruyu söylemiş oluruz. Bu da tabiatıdır ki işçi mümessili, sendikacılar, işverenler, idare adamı bu mevzuda bazı şeyler öğrenmek istiyor. Hiç olmazsa çalışma hayatıyle ilgili kanun ve nizamnamelerini bulmak, okumak, tatbik etmek ve etürmek istiyor. Fakat lüzumun da sağa sola ej ı ıtıyor, rafiar karıştırıyor ve elverişli zamanlar arıyor an bulunamıyor.

Meselâ; emzikli kadın işçiler çocuklarına süt vermek için kendilerinde ne kadar ücretli müddet ayırılmıştır, bilmeyiniz. Belki nizamnamesi yapılmıştır. Eserini bulabilirsen uşkolsun.

İstediğimiz çalışma hayatını ilgilen ren kanun, nizamnameleri ve çalışma hayatı ile alâkadar diğer kanun maddelerini toplu olarak zarif bir cilt içinde görmektir.

Bu istediğimiz de azimli bir mesel neticesinde tahakkuk eder kanaatıdır. Çalışma Bakanlığımızın Araştırma Kurulundan ricâ ediyoruz. Meydana getirilecek eser işçiye, işverene ve idare adamlarına pek faydalı olacağı gibi Bakanlık da hayırlı bir iş başarmış olacaktır.

Bu satırları «Azimin elinden bir şey kurtulmaz» sözü üzerinde durduruyoruz. İnşallah günün birinde bu eseri görmek nasip olur.

Seyfi DEMİRSOY

İhtiyarlık sigortaları (Bıştarafı 1 de)

6 — İhtiyarlık sigortasıyle elde edilen faydalar,

7 — İhtiyarlık aylığı,

8 — Toptan ödeme er,

9 — Cenaze masrafları,

10 — İhtiyarl olarak sigortaya tâbi olanlar.

11 — Ve diğer hükümler, sıralarımız bıştır.

Ufak boyda ve cepte taşınmasa kolay bir şekilde hazırlanmış olan bu Büroğlu'den, Kurum vantasiyesi teknikî işçi ilâ'ilerine, işçi sendikalarına ve diğer alâkalı İşçi teşekküllerile birlikte, doğrudan doğ ruya işçilere de mecanen dağıtılmıştır. İşçiler arasında büyük bir ilgi ve memnuniyetle karşılanmıştır olan bu Büroğlu, İşçi yurtdaşlarımıza ihtiyarlık sigortası hakkında gerek ölçüde bilgi sahibi olmalarına sağlayacaktır.

Yazım: Walter V. CENERAZZO
Çeviren: M. BEYKOZLU

Sınıf mücadelesi nasıl önlenebilir?

(Walter W. Cenerazzo hayatta bir seyyar matbaacı olarak çıktıktan sonra Amerikan İşçi Sendikalarının kurucuları arasına girmiştir. Daha sonra üç büyük saat fabrikasının işçilerinden mürekkep ayrı bir sendika vücude getirmiştir. Sendika işçilerinin haklarını her zaman natıkalı, atılgan ve cerbezeli bir mücadeleci olarak müdafaa etmek le beraber Cenerazzo iptidadanberi, istihsalı arttırmak ve daha verimli kılmak için patronlar ile daima işbirliği ve elbirliği yapmış olmakla şöhret almıştır.)

etmek, bunu sağlamak idarecinin vazifesidir.

Son on yıl içinde Amerikan piyasasında arz ve talepten ustünlük birincisinde idi. Malda o sun hırmette olsun piyasaya onun iradesi hâkimdi. Bu devrede ne sermayeler ne de işçiler iyi hareket etmediler. Birincıler mallarının ikincıler emeklerinin bedelini durmadan ve tez elden arttırmağa baktılar. Tezgâhsız sahıplerinin bu tahakümüne karşı o teşebbüslerı idare edenler sevgiyel kaldılar. Çünkü mal sahıplerinin bu şamarıklığına satışlara bir zararı dokunmuyordu; nasıl olsa gene para kazanı yordu. Ötekıler ise, çalıştıkları eksil hocaları tanıdılar. «Sona kalan dona kalır; zamlara gindi, koparıp yiyelim bıraksanız iş ışten çeçmiş bulunuyor» diyorlardı. İşçi gündelıklerine zamlı ücretin istihsal kabiliyetinde bir artışa o ıradan verdiyordu. Zamları malıyete bırıyordu. Bunları dıkkate bile yoktu. Netice su oldu: Bugün bundan dolayı, otomobil ve diğer medeni ihtiyaç maddelerinin hepsinin fıatı arı on yıl evvelki ne nisbetle hemen hemen iki misline çıkmıştır.

Şimdi piyasada hâkimiyet satıcıdan alıcıya geçmıştır. Stoklar yıgılmaktadır. Bütün ıslerde rakabet başlıyor. Fiyatlar düşmektede. On yıl önceki ne nisbetle her fabrıkanın kâr haddi son derece daralmıştır; nerede ise ge ır ve gider bahıs bu ge mek üzere. Bence bu hal, ıçıerinde bu ıdı, idarecılerınıdın de sermayedıarlarınıdın ıçıerı ıçınde dıkılen en mühım bır dâvadır. Kâr hadd: bu kadar daralmış ve fıyatlar böyle düşme temayulü gösterır ken iş yapmağa devam etmek nasıl kabil o acaktır? (Devamı var.)

Sosyal kanunlarda tadiller

İş kazası, meslek hastalıkları ve analık sigortası kanunları tadil edilıyor.

1 Temmuz 1946 tarihindenberi uygulanmakta olan İş Kazalarıyle Meslek hastalıkları ve Analık Sigorta ar Kanunu, iş ve çalışma hayatının gerçek ihtiyaç ve icaplarının karşılanmasında ve işçi yurtdaşlarımızın emniyet ve istikballerinin korunmasında verimli ve önemli hizmetler ve faydalar sağlamıştır.

Sunuşl sahasına gın geçtıkde daha geniş ıçıi kıtlesi alması dolayısıyle, zuhura gelen yenı olaylıar ve son çıkan ihtıyaçlar sigortası Kanununa uygun ve muvazı bası hükümlerinin uygulanmasında görülen sıurettler karşısında bu kanuna yı nı hükümlerin eklenmesi ve bu suretle tatbıkata daha o gun ve işçi hıtmetlerine daha yarar bir kanun nun meydana getırılmesi, umumî bir tadilât ve ihtiyaç halini almıştır. Bu hususta İşçi Sigortaları Kurumu tarafından hazırlanan tadil tasarısı gerekseyiye birlıkte, ilgili Bakanlıkların mütalaaları alınmak ve Bakanlar Kurulunca sunulmak üzere Çalışma Bakanlığına verilmıştır.

Kanunda yapılan değişıkliklerin belli başlıcalarını gene olarak şu şekılde özetleyebiliriz:

1 — Mevcut kanunda yanlı mek Hastalıkları tarıfı, bırcok tekrıdüt ve ıtlıbalara yo' açtığından bu hastalıkların daha açık olarak tıbbî bir ıfade ile belırtılmesınde zaruret görülmüş ve «Meslek Hastalıkları, işin bıtıştıkı mahıyetınden ve hususiyetınden doğan ve bılıınen koruyucu vasıta'arla sakınılması kabıl olmayan hastalıklarınıdın ıbaret» denılmıştır.

2 — Sağlık yardımına muhtaç sigortalının tedavisinin başka bır mahalde yaptırılmasında mecburıyet görülduğu hallerde kendısinin gıdıp gıdıp yol paralarından başka, yanında refakatçi gereken kımselerin zarurı masraflarının da karşılanması düşünılmıştır.

3 — İhtiyarlık Sigortasında oldu ğu gibi iş kazası, meslek hastalıkları ve analık sigortaları primlerinin de aylık o arak tahsılı, işçılerınıe bir takım kolaylıklar sağlıyacagundan, sigortaya ödenen aylık ücret tutarlarının pıdmler'n hesabında esas alınmasına uygun ve isabetli görülmüştür.

4 — Doğumdan ı ıerı gelen hastalık hallerinde, sigortalıya sağlık yardımının ne zamana kadar yapılacağı açıklanmıştır. Evvelce iş kazası ve meslek hastalığından ileri gelen hastalık arda hastalığın devıdıgı tarıhıa tedaviye mebdi tıbar olunması ve en çok 56 haftalık tedavi süresinin bu mebdeden başlattırılması, tatbıkatta sigortalılar aleyhine bir durum yaratmak taydı. Hastalığın anlaşı dıgı tarıhı esas verine, tasarıya «İşçi Sigortaları Kurumunca tedaviye alındığı tarıhı» esas konulmak suretiyle sigortalı işçilerin nıkısan tedaviye maruz kalmamaları önlenmiştır. Bundan başka, gelıp hastanıe tedavısı bıtırıldıkten sonra, ıs fazlı o a rak emçok ıki yıl zarfında 15 gun kadar edılerek, bu sure ıçınde vaki olabıleck nükselerın tedavısı ımkânı da sağlanmıştır.

5 — Yalnız kazadan once olmayarak, meslek hastalığının anlaşılmasından once de sıgortalı tarafından evlâd edınılmış veya tanınmış yahut nesebi düzelıtılmış yahut da sigortalının babalığı hükum altına alınmış olan çocukların, gelıp hakkından fayda anmalarını sağlayacak hükûm konulmuştur.

Sonra sigortalının cenazesini kaldırma karşılığı olarak verılecek paranın miktarı, sigortalıyı ıdare edıcıleri tarafından kaldırılmayıp bazı tarafından kaldırılması ha ıde, bu kimselere verılmesinı ımkânlı kılacak surette değıştırılmıştır ve yakı «Hak sahıpleri» ıbaresi yerine, ıhtıyarlık sıgortasında oldugu gibi «ailesi» ıbaresi yer almıştır.

6 — Ya ruz gelıp ölmekte olan sigortalının, tekrar bır iş kazasına uğraması halınde kendısıne arıza-larının bıtünü üzerınden gelıp bağlıanan ıkıgımdı ıkıtıdı. Fakat 6 ıı 10 dan aş dıgı bıçımınıdın çıkıtıldığı dığı ıçın gelır alınmayan ve tekrar müteaddit iş kazalarına uğrayan ıs görme gücünün önemli bır kısmını kaybetmiş olan sigortalıyı ıdare gıtlı meslek hastalıklarına tutulan sigortalıdan kaza ve hastalık sebebıyle meydana gelen arızalarının bıtünü üzerınden gelıp a maları yı ıs tasarıda tamın edılmek suretıyle gırılen adaletsızlık gıderılmıştır.

7 — Analık sigortasından faydalanmak mevzuunda, sigortalılar ve varına çocuğu ve iyi tıkanlar saıı

(Devamı 3 de)

HAFTANIN YAZISI

Mesken meselesi

«Ahrette iman dünyada mekânsizinin ne kadar doğru olduğunu, mazlumların kıymetli okuyucularımı takdir etmek durumundayım. Ile, karısı ve 4-5 çocuğu de izbe bir odaya sığınmış olanlar evsizliğin acısını herkesten iyi bilirler. Bu sıkıntıdan kurtulmanın çaresine bakmak lâzım. Fakat, nasıl?

Ortada muazzam bir mesken davası vardır. Bu dâvayı devlet halledemiyor, fertler halledemiyorlar. Geriye bir yol kalıyor; kooperatif. Maalesef, kooperatifçilikte memlektimizde anlaşılmış ve muvaffak olmuş değildir. O halde ya mesken sıkıntısına rıza göstermek, yahut kooperatifçiliği yürütmek lâzımdır.

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği azimli bir harekete girişmiş bulunuyor. Önümüzdeki günler içinde (İstanbul İşçi Sendikaları Birliği Yapı Kooperatifi) teşekkül etmiş olacaktır. Bu teşebbüsün yürütücüsüne ve muvaffak olacağına 3 bıyrılı ışaret şunlardır:

1 — Türk içisi cemiyet hayatına çok cabuk alışmıştır. Kooperatif i sinde de muhakkak anlayışlı davranacaktır.

2 — İşçi, mesken sıkıntısını herkesten çok çekmekte ve herkesten ziyade ev sahibi olmak arzındedir.

3 — Kurulacak kooperatif iyi ve tatbiki mümkün esaslar dâresinde hazırlanmıştır.

Başta sayın Başkan olduğu halde, Çalışma Bakanlığı bu kooperatifi desteklemektedir.

İstanbulun yeni valisi sayın Prof. Gokay'ın ilk beyanatlarından anlıyorsu ki, o da bizimle beraberdir.

Bu üstün şartıarı ıa ıdıkten sonra ok olursak mesken dâvasının halledileceğine inanmak lâzımdır.

İşçi Sendikaları Birliği bu ise teşebbüs etmekle üyelerine müsbet ve esaslı bir hizmette bulunmuş oldu. Birliği bu alandan tebrik eder, başarılar dileriz.

S. SELÇK

Feshane fabrikası işçilerinin toplantısı (Bıştarafı 1 de)

ğı gibi, bıtlerin de hayat seviyesini yükseltecektir.»

Bundan sonra çeşitli eğlenceler yemek yenmıştır.

Fabrıka müdürü Ömer Lütfi Sugan heyecanlı bır konuşma yaparak hakkında gösterılen teveccühe teşekkür etmıştır.

Ondan sonra dolayısıyle fabrıka bayram günü yaşamıştır.

Bu gün münasebetıyle işçıler çok sevdıkleri müdürlerine bır altın kol saatı hediye etmişlerdir.

Fabrıkamızdan

Mersınlıoğlu Sarkıs Dıyarbakırlıoğlu Ömer Sarkıs Dıyarbakırlıoğlu Ömer

Feshane fabrikası Müdürü ile bir konuşma

Vazifesinin 25. ci yılını dolduran Ö. Lütfi Sugan "istismar bindiği dalı kesmektir,, diyor

Ömrünün 25 yılı gibi hiç de kısa olmayan müşkülât ile dolu bir kısmini Feshane fabrikasının müdürlüğünde geçiren sayın Ömer Lütfi Sugan ile Feshane fabrikasının

Müdür Ömer Lütfi Sugan

hem lokanta hem de kazino olarak kullanılan modern ve temiz salonunda görüştük.

Feshane Fabrikasının bir görünüşü

Yirmi beş yıl, işçi mümessili Yaşar İyidoğan'ın da çok güzel belirttiği gibi hakikaten çok kolay. Çok asır bakmadan ve yorulmadan kendisini, fabrikanın, dahadoğrusu memleket sanayiine hasreden Ömer Lütfi Sugan aynı zamanda iyi bir işçi babasıdır da. Bütün fabrikanın işçileri kendisine son derece hürmetkârdırlar...

Sayın müdür ayrıca bir de tarihi değeri olan Feshane fabrikasının kalkında gunlarını anlatıyor:

— Tekstil Sanayii, memleketimizde makine yerleşmeden önce de el sanayii halinde mevcuttu. Hattâ bu sahada hakikaten kıymet ifade eden eserler verebiliyorduk. Avrupa makine sanayiine geçtiğ fakat biz Avrupanın tekâmülüne ayak yıydıramadık. Nihayet Feshane Fabrikası kuruldu. Bu fabrika askerler için kaba kumaş dokumakla iş başlamıştı. İlk zamanlarda esnek olmayan ve yaşayamayan müessese elbette ki Cumhuriyet devrine aittir.

Fabrikanın makine aksamı İngiltere, Macaristandan getirilyordu. Bu gün sonra bildiğiniz gibi daha çok fabrikalar kuruldu, eskerî ihtiyaçlar fabrikaya geçti. Memleketin dokuma ihtiyaçlarını karşılayacak bir hal aldı.

Şirkete kurulacak mensucat fabrikasının bütün parçaları fabrikamızda yapılacaktır. Bu yoldaki çalışmalarımızın bahsedebilir misiniz?

— Devlet Şirketi kalkınması mevzuunda, orada bir mensucat fabrikası kurmaya karar vermiş bulunmaktadır. Bu fabrikanın bütün alet ve edavatı fabrikamıza sipariş olarak verilmiştir. Hazırlıklarımız ilerlemiştir. 1950 nihayetinde fabrikanın % 95 ini tamamlamış bulunacağız.

— 25 yıllık işçilerle temasınızdan edindiğiniz tecrübeleri de göz önü ne alarak bugünkü işçi sendikaları hakkındaki düşüncelerini öğrenmek istiyoruz.

— Evvelâ sendikaların başlarında bulunanların şuuru ve anlayışı olmaları şarttır. İşçi menfaati kadar işverenin menfaatinin de gözetilmesi gerekir. Netekim mevcut sendika'ardan bazıları muvaffak oldukları halde bazıları da zayıf kalmışlardır. Bunun sebebini yukarda bahsettiğim hususlarda aramak lâzımdır.

Bilhassa sendikaların işçiyi teşvik ile kötü yolara sevkinden sakınmalıdır. Çok şükür, bu gibi tehlikeli haller benim gördüğüm ve bildiğim sendikalarda sadır olmuyor.

Saygı ve disiplin esastır. Bu şekilde salım yo bulunur.

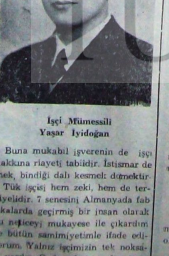

İşçi Mümessili Yaşar İyidoğan

Buna mukabil işverenin de işçi hakkına riayetiş tabidir. İstismar demek, bindiği dalı kesmek demektir.

Tük işçisi hem zeki, hem de terbiyelidir. 7 senesinj Almanyada fabrikalarda çeşitmiş bir insan olarak bu sıfatıyı, mukayese ile çıkardım ve bütün samimiyetinde ifade ediyorum. Yalnız içimizin tek noksanı vardır. O da sebat ve devam.

— Bugünkü sosyal mevzuatımızdaki eksik erimiz nelerdir?

— Şurasını ifade edeyim ki, kabul ettiğimiz sosyal kanunlar bir çok memleketlerinkinden ileridir. Yalnız asgari ücreti tayin etmek lâzımdır. Şurasını söyliyeyim ki dünyanın her yerinde mensucat işçileri için tesbit edilen asgari ücret daima azdır ve bu ücretle bir ai enin geçinmesi imkânsızdır. Asgari ücret tayin edilirken mensucat kolunda çalışan işçilerin ailelerinden bir başkasının da çalışması gerektiğini göz önüne almak lâzımdır.

— İşçi meskenleri mevzuundaki düşünceleriniz nedirdir?

— Herekode 50 ev inşaası için çalışmalar ilerlemiştir. Biz de bu mevzu üzerinde çalışmaktayız. Arkadaşlarımızdan bazılarını tetkik için Herekeye göndereceğiz. Mesken meselesinde en mütekâmil neticeye doğru gitmek niyetindeyiz.

Kıymetli müdür daha uzun çalışma yıl ları temenni ederiz.

Sosyal kanunlar

(Baştarafı 2 de)

ıranış ve bilhassa, bu sigortadan istifade için esas şart olan hizmet süresi, doğumdan öncekı 15 ay içinde 180 güne çıkarılmak suretiyle tamamen sigortalılar lehine genişletilmiştir.

8 — Kanunda, Zabtıaya ve Adli makamlara taalluk eden hususlarda, işçi ve işveren için bazı kulfet ve mecburiyetleri azaltan ve kolaylaştıran hükümler konulmuş ve bir yenilik olmak üzere, kadın işçilerie erkek işçi erin işlerinin suç sayılmayan çocuk düşürme hallerini kapsayacak maddeler eklenmiştir. Bu bakımdan, suç sayılmayan çocuk düşürme vak'alarında, yardım yapılmaması için evvelce ileri sürülen «Gebeliği önceden bildirme» şartı yerine, düşük ibbarının mahfeti sigortalılar lehine 10 güne kadar çıkarılmış ve ödenklerden faydalanmak için de, analık yardım evrakınınd ki aranılan vasıfların ayrıca istenilmesi kabul edilmiştir.

9 — İhtiyarlık sigortası Kanununa mütenazır olarak, iş kazası mesek hastalığı ve analık halleri için de toplu olarak işverenlerle, işçi ve hizmetlilerin dernek ve buna benzer teşekkullerıyle yahut işçi ve işveren sendikalarla sözleşme'er yapabilmeleri imkânı sağlandığı gibi, başka, menşelerlerde yapıldığı üzere, iş kazası veya meslek hastalığı sonucu malûl duruma giren sigortalıların, diğer işlere alıştırılmaları hususunda İşçi Sigortaları Kurumuna yıçkı tanınmakta ve bu gibilerin gelirlerinde, yeniden alıştırıldıkıslarını meslekteki kazanma güçlerinin gözönünde tutularak indirmeler yapılabileceği hükme bağlanmış bulunmaktadır.

Tekel yaprak tütün İşçileri sendikası

(Baştarafı 1 de)

maları ve memlekete daha faydalı olmaları.

4) İşçi Sendikaları Birliği vasıtasile olan müracaatımızdaki istekliklerimiz ve işçi mümessillerinin Sendika üye'erinden seçilmeleri.

Hürbileğe abone olunuz

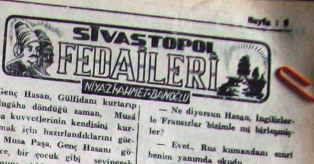

Genç Hasan, Gülfidanı kurtarıp ordugâha döndüğü zaman, Musa Paşa kuvvetlerinin kendisini kurtarmak için hazırlandıklarını gördü. Musa Paşa, Genç Hasanı görünce, bir çocuk gibi sevinerek boynuna atıldı:

— Hasan dedi, Nedir bu yaptıkların. Bu harp âkıyameti içinde bizi ne perişan ettin. Kendini sakın demedim mi?

Genç Hasan, cevap vermiyordu. Boynunu bükmüş, dinliyordu.

Musa Paşa, biraz sert konuştu.

— Gunun farkına vararak,

— aKbahattı olduğunu anladığın için susuyorsun. Haydi şimdi gitte biraz istirahat et.

Musa Paşa böyle diyerek Genç Hasanın sırtını okşadı

Genç Hasan:

— Paşam dedi, uykuya, istirahata ihtiyacım yoktur. İçim / rahat ol'madıkta sonra nasıl istirahat edebilirim?

— Neden için rahat değil?

— Nasıl olsun, her tarafımı düşmanla sarılı.

— İnşallah onların hakkından geleceğiz.

— Rus ordusu mühim tedbirler alıyor.

— Ne biliyorsun?

— Ben orada iken mahrem emir geldi..

— Nereden?

— Rus başkumandanlığından. İn gilizlerle Fransızlar bizimle birleştiklerini öğrenmişler.

— Ne diyorsun Hasan, İngilizlerle Fransızlar bizimle mi birleşmişler?

Evet.. Rus kumandanı emri benim yanımda okudu.

— Öyle ise yakında çok kanlı muharebeler başlıyacak. Haydi be ni dinle, git, biraz istirahat et.. Bize, güzel bir müjde getirdin.

Genç Hasan, fazla istirahat etmedi. Barakaya doğru ilerledi. Gülfidan yanına çağırdı. Gülfidanla o ana kadar tek kelime konuşmamıştı. Rus karakolundan Türk karargâhına gelinceye kadar sadece sükût etmiş. Artık konuşma sıraı gelmişti:

— Gülfidan, dedi. Bundan sonra ne yapmak istiyorsun?

Gülfidan başını önüne eğdi. Derin derin soluduğu belli oluyordu:

— Sen ne istersen onu..

— Benim istediğim...

Genç Hasan durdu, / düşündü, cümlenin sonuna getiremedi. O, şimdi iki şey istiyordu: Harp etmek ve Gülfidana sahip olmak.

Gülfidanı alıp gdemedi. O rahan milletine, memleketine ihanet etmiş olacaktı. Gülfidanı da bırakamazdı.

— Gülfidanı bırakıp gelmekte çok kötü etti.

— Orada sensiz duramazdım.

Göz göze geldiler:

— Sahi mi söylüyorsun Gülfidan?

— Bana inanmıyor musun?

— İnanıyorum.

(Devamı var)

SAĞLIK BAHİSLERİ

Zehirlenmeler

III

Yazan: Dr. İlhami İLBAŞ

Havagazı ile diğer yanmalar esnasında ara maddesi olarak husule gelen gazlar ve bomba ve İnfilâk gazleri neticesi karbon dioksit zehirlenmeleri meydana gelir.

Bu zehirlenmeler doğrudan doğruya hâd olarak teşekkül eder. Ve baş ağrısı, baş dönmesi, kulak çınlaması, göz karanlıması, yüzün kızarması ve bulantı ile kendini gösterir. Daha ileri hallerinde şuur bozuklukları ve bulanıklıkları sarhoş luk hâlî yaygın veya mevzî titremeler hasıl olur ve hasta komaya girer. Komadan açıldıktan sonra yukarıdaki arızalar yeniden görülebilir. Bazen de sinir ağrıları kendini gösterir çok defa hasta tamamiyle iyi olursa da bazı sekellerin daimî olarak kalması da mümkündür.

Tedavi: Temiz hava ve sun'i teneffüs yaptırma oksijen inhalâsyon'u, kan alma ve kan nakliden ibarettir.

Korunma: İşverini havalandırmak ve bunun mümkün olamıyacağı yerlerde maske kullanmakta olur.

6 — Benzinle zehirlenmeler:

Bu gibi zehirlenmeler benzin ile ıthsal edilişi yerlerde ve bunların kullanıldığı işlerde sabun kokuları imâlinde ve benzinle yapılmış kauçuk mahfûzlu istimal edilen yerlerde husule gelebilir.

Benzin zehirlenmesinde başlıca arızalar teneffüs havasında benzin kokusu yükseek ateş baş ağrısı, dağınıklık ve titreme ile mütemeyyiz mo-

(Devamı 4 de)

Gemlik Vizkos sanayi işçileri sendikası ana tüzüğü

(Geçen sayıdan devam)

Haysiyet Divanının görev ve yetkileri:

Madde 42 — Haysiyet divanının görev ve yetkileri şunlardır:

a) Bir üyenin sendikaya kabulü hakkında tereddüt hasıl olduğu zaman altıncı maddede yazılı şartların bahis konusu olan üye hakkında mevcut olup olmadığına dair karar vermek

b) Dokuzuncu madde delâletiyle 31 inci maddeye göre ihtar ve çıkarma cezası vermek,

c) Otuzuncu maddenin (A.) K.) fıkra arında yazılı işlerin ifasında yönetim kurulu ile iş birliği yapmak,

d) 27 ve 40 inci maddelerde yazılı hallerin vukununda Genel Kurulu olağan üstü toplantıya çağırmak.

Sendika Temsilcileri

Madde 43 — İş Kanununun tarifine göre işçilerle iş verenler arasında çıkacak (Tek başlı ve (Topluluk) iş ihtilâflarında ara bulmak ve iş arkadaşlarını hak ve menfaatlerini doğrulukla korumak amacı ile kanunun 78 inci maddesinde seçilme tarzı tarif edilen iş mümessilleri ruzlarının alınması şartiyle iş yerleri ile sendika arasında karşılıklı münasebeti düzenlerle bu görevi kabul eden iş mümessilleri sendikanın o iş yerlerindeki temsilcileri sayılırlar. Sendika işbu tüzüğün 30 uncu maddesinin (F) fıkrası gereğince bu mümessil bir aday diye gösterir. Sendika adaylarından seçilen iş mümessilleri iş yerlerinde çalışma mevzuatının uygulanma tarzının takibi, işçilerin şikâyet ve dileklerini dinleyip sendikaya aksettirmesi. Sendika adınıtının toplanması, bulundukları yerlerdeki iş hayatının işçi ve işveren arasında karşılıklı görev ve saygıya, istihsal artımını sağlayacak tarzda yolda geliştirilmesi için çalışmakla görevlidirler. Sendika mümessilleri bir iş yerindeki bütün işçilerin hak ve menfaatlerini iş kanununun hükümleri içinde korurlarsa da sendika üyesi olmayan bir işçinin hak ve menfaatlerinin korunup korunmaması yönetim kurulunun bu hususta vereceği karara bağlıdır.

SENDİKA MEMURLARI

Madde — 44 Sendikanın işleri geliştikçe ve tüzükte yazılı hükümlerin yerine getirilmesi yukarıdaki maddelerde sıfat ve görevleri belirtilen sendika teşkilâtının gücü dışına çıktığı zaman sendika tarafından işin gerektiği sayıda memur ve hizmetliler kullanabilirler Bu hizmetler yönetim kurulu tarafından tayin edilip ve hizmetten çıkarılır.

MALI HÜKÜMLER

Madde — 45 Sendikanın geliri üyelerden işbu tüzüğe ek talimatnameye göre ve yılda 120 liraya geçmemek üzere alınacak aidat bankada yatan paraların veya tahviler'in faizleri ve kooperatif, mücamere gelirleri sendikaya karşı sevgi gösteren hayırseven kimselerin ve makamların yapacağı bağışlar ve kanunlara göre kayıt olunabilecek diğer tahsilâtlar ibaretir. Her nevi tahsilât karşılığı sendikanın mührü ve başkan veya kâtibin imzasını taşıyan dip koçan'ının ve sıra numaralı makbuz verilmesi şarttır.

Madde — 46 Her nevi sarfiyat bütçe dahilinde yapılır. Bütçe harici yapılan sarfiyattan yönetim kurulu müşterekken ve müteselsilen sorumludur.

SENDİKANIN TALİMATNAMESİ

Madde — 47. İşbu tüzükte belirtilen amaçlara varmak sendikaya düşen görevleri hakkiyle yapabilmek. Sendika teşkilât ve memuslarının yetkilerini, görevlerini, çalışma tarzlarını ve karşılıklı münasebetlerini cereyan tarzını tesbit etmek üzere sendikanın ilgili bulunduğu sanayi şubesi işçilerinin hususiyetlerini göz önünde tutan bir talimatname hazırlamak yönetim kurulu ani ve yedek üyeleri denetim kurulu ve haysiyet divanı üyelerinin hep bir arada toplandığı bir mediste görüşülür ve kabul edilir. Bu talimatnamenden yeter sayıda bastırılarak sendika teşkilâtı mensuplarına verilir ve üyelerin tetkikine hazır bulundurulur.

SENDİKANIN KURUCULARI ŞUNLARDIR

Madde — 48 Kâmil Gözüm (T. C. tabaalı, Sungipek fabrikası atölye kaynakçısı, Hamidiye mahallesi, İstiklâl caddesi No. 135)

Rahmi Özdeliorman (T. C. tabaalı, Sungipek fabrikası atölyesinde tornacı. Halkevi aralık No. 4)

Hasan Gözüpek (T. C. tabaalı, Sungipek fabrikası ihtar kısmı vardıya ustası, Osmaniye mahalleesi, Muradiye sokak No. 9)

Şakir Çalışkan (T. C. tabaalı, Sungipek fabrikası revizyon ustalarından)

Tahir Mineiller (T. C. tabaalı, Sungipek fabrikası santral kaynakçısı, fabrika payvonu)

Hadi Beliç (T. C. tabaalı Sungipek fabrikası dokümcü ustası, Kayhan mahallesi, Kalesiti sokak No. 26)

Yusuf Ertesak (T. C. tabaalı Sungipek fabrikası boyacı ustası, Hamidiye mahallesi, İstiklâl caddesi Cami sokak No. 9)

Ferit Uluer (T. C. tabaalı, Sungipek fabrikası, revizyon takımcısı, Orhaniye mahallesi, Kumla cadde No. 73)

Sabri Şarman (T. C. , tabaalı, Sungipek fabrikası revizyon tesviyecisi, fabrika payvonu)

Ali Apak (T. C. tabaalı, Sungipek fabrikası kimyahanesinde laborant) Batum otelî arkası No. 11)

Gemlik Vizkos Sanayii İşçileri Sendikası müteşebbis heyet başkanı Kâmil Gözüm

Zehirlenmeler

(Baştarafı 3 de)

rama hâlleri dış eller ve burun kanamalarıdır. Daha ileri hallerde nefrit dediğimiz böbrek hastalıkları görülür.

Tedavi: Taze hava ve sun'i teneffüstür.

Korunma: Benzin ile çalışılan iş yerlerinin iyi havalandırılması, benzin ile boya maddesi yapan kimselere eldiven kullandırılması ve ellerini sık sık gliserinle yağlamaları, ellerî çatlak ve çıbanlı olanların çalıştırılmamaları ile mümkündür.

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE
Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği
Yazı işlerini fiilen idare eden Sabahattin Selek
Basıldığı yer Kenan KUTAY Matbaası İstanbul

HAFTALIK RESİMLİ
PERDE
Memleketimizin birlesk Sinema, tiyatro ve müzik gazetesidir. Cumartesi günleri çıkar.

Halk Bankası T. A. Ş. ve Halk sandıkları
Sermeye, ihtiyat, karşılıklar (Tamamen ödenmiş) 2.225.809
Küçük ticaret ve sanatların mesleki faaliyetlerini korumak, kollamak, düzenlemek ve geliştirmek maksadiyle 2284 ve 331 sayılı kanunlarla devetçe kurumuş MESELEKİ KÜÇÜK KREDİ kurumudur.
Küçük ticaret ve sanat adamlarına, alelûmum esnafa, her türlü ihtiyaçlarına uygun kredileri kolaylıkla verir; mevduat kabul eder ve her türlü banka muameleleri yapar.
SANDIK VE AJANSLARI
Ankara Halk Sandığı — Gaziantep ajansı
İstanbul Halk Sandığı — İzmir ajansı
Burdur ajansı — Kastamonu ajansı
Bursa ajansı — Maraş ajansı
Denizli ajansı — Merzifon ajansı
HAZİNE

T. C. Ziraat Bankası
Yardımının dört köşesinde yayılmış bulunan sayın müşterilerini memnun edebilmek için onlara belli bir yerde, belli bir evs arsayı değil, İstedikleri yerde,
İstedikleri
EVI,
ARSAYI
TARLAYI, Beğendikleri EŞYAYI
Edinmek imkânlarını sağlamayı düşünmüş,
1949 İKRAMİYE TUTARINI
300.000 liraya YÜKSELTMİŞTİR
4 Çekilişin her birinde
25.000,
10.000,
5.000, Liralık
İkramiyeden başka 1000 lira ile 50 lira arasında muhtelif miktarda 458 ikramiye vardır.
Çekiliş : 28 Şubat, 30 Mayıs, 31 Ağustos, 30 Aralık
İkramiyelerden faydalanmak için kredye yaptıkcak ayın üçüne kadar vadesiz tasarruf hesabında 100 liraya balanmak ve bu miktarı çekiliş tarihine kadar devamlı bir şekilde muhafaza etmek kâfidir. Aynı müddet zarfında hesap arında 100 liradan fazla bir bakiyeyi muhafaza edenler her 500 lira için ayrı bir kur'a numarası alırlar.

İş ve işçi bulma kurumu
İş ve işçi arıyanlar
İş yuhut işçi arıyorsan İŞ ve İŞÇİ BULMA KURUMU şubelerine müracaat et. Bu şubeler istegini parasız yerine getirir.

KURUM ŞUBELERİ		Telefon
Ankara müdürlüğü	»	13686
İstanbul Müdürlüğü	»	41367
İstanbul Ajanlığı	»	21942
Üsküdar Ajanlığı		
Eyüp Kolu		
Bakırköy Kolu	»	16-104
Beşiktaş Kolu	»	31849
İzmir Müdürlüğü	»	4842
Adana Müdürlüğü	»	1152
Konya Müdürlüğü	»	191
Eskişehir Müdürlüğü	»	51
Bursa Müdürlüğü	»	1963
Trabzon Müdürlüğü	»	110
Samsun Müdürlüğü	»	340

Kalamışta BİR DAİRESİ BOŞELDİ
Apartman
EKİM KEŞİDESİNDE
Emlâk Bankası

DİKKAT
Mevsimlere, Arzuya ve Modaya göre ucuz ve temiz dikiş
Bayan Terzisi
SAİME ALPMAN
Çarşıkapı, Azak sineması bitişeşi karşısında Güneş Apt. No 3